

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПРОГРАМА

вступного **фахового** випробування для здобуття
освітнього ступеня «**Бакалавр**» за спеціальністю

203 «Садівництво та виноградарство»

на основі ОКР «Молодший спеціаліст», ОПС «Фаховий молодший бакалавр»,
ОС «Молодший бакалавр»

Розглянуто і схвалено

Вченою радою ЛНАУ

Протокол № 6 від 23 березня 2021 р.

Дубляни 2021

Програма вступного фахового випробування для осіб, які на основі ОКР «Молодший спеціаліст», ОПС «Фаховий молодший бакалавр», ОС «Молодший бакалавр» вступають для здобуття ОС «Бакалавр», базується на знаннях, отриманих при вивченні наступних дисциплін:

РОСЛИННИЦТВО

Етапи органогенезу сільськогосподарських культур. Фази росту й розвитку окремих сільськогосподарських культур.

Біологічні особливості озимої пшениці. Біологічні особливості ярої пшениці. Біологічні особливості озимого жита. Біологічні особливості озимого ячменю. Біологічні особливості ярого ячменю. Біологічні особливості вівса. Біологічні особливості кукурудзи. Біологічні особливості цукрових буряків. Біологічні особливості ріпаку. Біологічні особливості рослин картоплі. Біологічні особливості льону-довгунця. Біологічні особливості конюшини лучної.

Способи та строки підготовки насіння до сівби. Кількісна й масова норма висіву насіння. Способи сівби сільськогосподарських культур.

Методи визначення густоти посіву сільськогосподарських культур. Методи визначення стану перезимівлі озимих культур.

Догляд за озимими культурами після перезимівлі. Загартування озимих культур. Морозостійкість, холодостійкість і зимостійкість рослин. Причини загибелі озимих зернових культур в осінньо-зимовий і ранньовесняний період та шляхи їх запобігання.

Способи та строки збирання врожаю.

Технологічні карти вирощування сільськогосподарських культур.

Догляд і спостереження за зерновими масами в період їх зберігання. Категорії якості насіння. Організація насінництва сільськогосподарських культур та його завдання.

Рекомендована література:

1. Лихочвор В. В. Рослинництво. Технології вирощування сільськогосподарських культур : навчальний посібник. 4-е вид., виправ. та доп. Львів : НВФ «Українські технології», 2014. 1040 с.
2. Рослинництво : підручник / за ред. О. І. Зінченка. К. : Аграрна освіта, 2001. 591 с.
3. Подпрятов Л. Ф., Скалецька А. М., Сеньков В. С. та ін. Зберігання і переробка продукції рослинництва : навчальний посібник. Київ : Мета, 2002. 495 с.

ПЛОДІВНИЦТВО

Стан і перспективи розвитку плідівництва в Україні. Будова плодового дерева, куща, напівкуща, багаторічної трав'янистої рослини й ліани. Закономірності плодоношення основних плодових і ягідних культур Періоди вегетації та спокою в річному циклі плодових культур. Опадання плодів. Причини й заходи попередження опадання плодів. Біологічні особливості плодових культур. Класифікація й виробничо-біологічні групи плодових і ягідних культур. Систематика плодових культур. Типи плодів в основних плодових і ягідних культур. Особливості онтогенезу плодових культур. Вікові періоди ро-

сту та плодоношення. Фактори зовнішнього середовища, їх значення для плодів рослин. Догляд за плодоносним садом. Строки й техніка садіння плодів культур. Система утримання ґрунту в садах. Системи формування сучасних крон плодів дерев. Сучасні системи вирощування посадкового матеріалу плодів і ягідних культур. Клонові підщепи яблуні та груші, їх характеристика. Насінневі підщепи для зерняткових і кісточкових плодів культур. Шкідники й хвороби яблуні та груші, заходи захисту від них. Шкідники та хвороби вишні й черешні, заходи захисту від них. Сучасні системи вирощування посадкового матеріалу плодів і ягідних культур. Плодовий розсадник і його значення. Спеціалізація плодового розсадника, його структура й розміщення на території.

Біологічні особливості ягідних культур. Класифікація ягідних культур. Ягідний розсадник, структура, спеціалізація та його розміщення на території. Шкідники та хвороби смородини й агрусу, заходи захисту від них. Шкідники та хвороби малини, заходи захисту від них. Шкідники та хвороби суниці, заходи захисту від них.

Найпростіші способи переробки сільськогосподарської продукції. Стандартизація продукції рослинництва. Теоретичні основи консервування цукром, виготовлення варення. Фізіологічні процеси, що відбуваються в плодах і овочах під час зберігання. Наукові основи маринування плодів і овочів. Кількісний і якісний облік при зберіганні плодоовочевої продукції. Основні регіони вирощування винограду в Україні.

Рекомендована література:

1. Куян В. Г. Плодівництво : підручник. Житомир : ЖНАЕУ, 2009. 480 с.
2. Куян В. Г. Спеціальне плодівництво. Київ : Світ, 2004. 464 с.

ОВОЧІВНИЦТВО

Значення овочів у харчуванні людини. Сучасний стан і перспективи розвитку овочівництва в Україні. Ботанічна, біолого-виробнича та класифікація за життєвим циклом овочевих рослин. Біологічні особливості зеленних і багаторічних овочевих культур. Способи розмноження овочевих культур.

Розсадний спосіб вирощування овочевих культур, агротехніка вирощування розсади. Метод розсади в овочівництві відкритого й закритого ґрунту. Основні технологічні прийоми догляду за овочевими культурами. Технологія вирощування огірків у відкритому ґрунті в овочевій сівоzmіні. Вирощування розсади огірків для закритого й відкритого ґрунту. Агротехніка вирощування цибулі-ріпки. Технологія вирощування помідорів в овочевій сівоzmіні. Технологія вирощування капусти в овочевій сівоzmіні. Технологія вирощування пізньої білоголової капусти розсадним способом. Технологія вирощування ранньої цвітної капусти. Агротехніка вирощування салату та кропу. Технологія вирощування моркви й петрушки. Технологія вирощування ревеню й шавлю. Класифікація основних споруд закритого ґрунту, їх коротка характеристика. Будова й обігрів споруд закритого ґрунту.

Підготовка та зберігання овочів групи капуст (білоголова, червоноголова, савойська). Режим і способи зберігання картоплі, овочів. Технологія післязби-

ральної обробки картоплі за періодами. Особливості зберігання картоплі в спеціальних приміщеннях. Визначення втрат картоплі при зберіганні.

Технологія квашення капусти, основи мікробіологічного процесу. Технологія соління огірків і помідорів, вимоги до сировини й готової продукції. Технологія переробки помідорів на різні види продуктів: сік, пюре, пасти й соуси.

Рекомендована література:

1. Гіль Л. С., Пашковський А. І., Суліма Л. Т. Сучасні технології овочівництва закритого і відкритого ґрунту : навчальний посібник. Вінниця : Нова Книга, 2008. 368 с.
2. Лихацький В. І., Улянич О. І., Гордій М. В. Овочівництво : практикум. Вінниця, 2012. 452 с.
3. Барабаш О. Ю. Овочівництво: підручник. К. : Вища шк., 1994. 374 с.

ЗЕМЛЕРОБСТВО ТА ГЕРБОЛОГІЯ

Фактори життя рослин і закони землеробства. Земні та космічні фактори життя рослин. Основні фактори, необхідні для життя рослин.

Класифікація сівозмін. Попередні культури, їх значення для ґрунтів. Визначення структури посівних площ, складання схеми чергування культур, ротації сівозміни. Родинні групи сільськогосподарських культур, їх значення як попередника. Культури проміжного вирощування та їх значення в поліпшенні родючості ґрунту та збільшенні врожайності сільськогосподарських культур. Класифікація культур проміжних посівів. Основні елементи біологічного землеробства.

Форми кореневих систем у сільськогосподарських культур і їх роль у засвоєнні вологи й поживних речовин із ґрунту. Принципи системи удобрення сільськогосподарських культур у сівозміні. Поживний режим ґрунту й агротехнічні заходи його регулювання. Потреба рослин у поживних речовинах і запаси їх у ґрунті. Водно-повітряний режим ґрунту, його роль при вирощуванні сільськогосподарських культур. Баланс води в ґрунті, його складові. Способи регулювання водного режиму ґрунту. Значення вологи ґрунту для життя рослин і мікроорганізмів. Взаємозв'язок повітряного й водного режимів ґрунту. Тепловий режим ґрунту, його роль у підвищенні врожайності сільськогосподарських культур.

Поняття про бур'яни, їх походження, біологічні особливості та шкода для сільськогосподарського виробництва. Інтегрована система контролювання чисельності бур'янів в агроценозах. Класифікація й характеристика гербіцидів. Способи та строки внесення гербіцидів. Охорона навколишнього природного середовища в системі ведення землеробства.

Фізико-механічні й хімічні властивості ґрунту, їх вплив на технологічні процеси при застосуванні різних способів обробки. Способи й системи обробки ґрунту. Ерозія ґрунту, її види та заходи боротьби з нею. Основні шляхи мінімалізації обробки ґрунту та їх доцільність. Поверхневий обробіток ґрунту й особливості його використання. Завдання основного й передпосівного обробітку ґрунту. Система основного й передпосівного обробки ґрунту під озими та

ярі культури. Обробіток ґрунту під післяукісні й післяжнивні посіви. Ранньовесняне розпушування ґрунту як невід'ємний захід поліпшення аерації, нагромадження вологи та знищення бур'янів. Система післяпосівного обробітку ґрунту. Технологічні операції обробітку ґрунту та знаряддя для їх виконання.

Рекомендована література:

1. Землеробство : підручник. 3-тє вид. перероб. та доп. / за ред. В. П. Гудзя. Київ : Центр учбової літератури, 2014. 480 с.
2. Іванишин В. В., Роїк М. В., Шувар І. А. та ін. Біологізація землеробства в Україні: реалізації та перспективи. Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2016. 284 с.
3. Обробіток ґрунту в адаптивно-ландшафтних системах землеробства : навч. посібник; За ред. І. А. Шувара / Шувар І. А., Гудзь В. П., Печенюк В. І., Камінський В. Ф., Юркевич Є.О., Бойко І. Є. Львів : НВФ «Українські технології», 2011. 384 с.
4. Шувар І. А. Екологічні основи зниження забур'яненості агрофітоценозів : навч. посібник. Львів : «Новий Світ-2000», 2008. 496 с.

АГРОХІМІЯ

Охорона довкілля при використанні та зберіганні добрив. Ознаки азотно-го, фосфорного та калійного голодування рослин. Агрохімічні показники родючості ґрунту та їх значення у вирощуванні сільськогосподарських культур. Роль органічних добрив у підвищенні урожайності сільськогосподарських культур і родючості ґрунту.

Види органічних добрив, їх хімічний склад. Норми та строки внесення органічних добрив під сільськогосподарські культури залежно від типу ґрунту. Класифікація мінеральних добрив. Форми азотних добрив, уміст поживних речовин. Форми фосфорних добрив, уміст поживних речовин. Форми калійних добрив, уміст поживних речовин. Коефіцієнт використання поживних речовин з органічних і мінеральних добрив. Агрохімічні властивості різних типів ґрунту та їх роль у підвищенні продуктивності сільськогосподарських культур. Комплексні добрива, їх значення у формуванні врожайності сільськогосподарських культур. Балансовий метод розрахунку мінеральних добрив на заплановану врожайність. Мікродобрива, їх властивості та застосування. Принципи складання системи удобрення сільськогосподарських культур у сівозміні. Технологія застосування вапняних добрив. Вапняні добрива, їх характеристика.

Рекомендована література:

1. Агрохімія : підручник. Ч.1. Теоретичні основи формування врожаю / за ред. М. Й. Шевчука. Луцьк : Надстир'я, 2012. 196 с.
2. Агрохімія : підручник. Ч.2. Добрива та їх вплив на біопродуктивність ґрунту / за ред. М. Й. Шевчука. Луцьк : Надстир'я, 2012. 440 с.
3. Господаренко Г. М. Агрохімія : підручник. Київ : ННЦ «ІАЕ», 2010. 400 с.
4. Мінеральні добрива та їх застосування. 2-ге видання, допов. і виправл. Львів : НВФ «Українські технології», 2012. 324 с.

ҐРУНТОЗНАВСТВО

Потенціальна (природна) й ефективна родючість ґрунту. Ґрунтові карти й картограми та їх використання. Бонітування ґрунтів. Поняття про родючість і відтворення родючості ґрунту. Морфологічні властивості ґрунту. Вологість ґрунту. Основні категорії ґрунтової вологи. Водний режим ґрунту. Типи водного режиму ґрунту. Гранулометричний склад ґрунту. Роль гумусу в ґрунтоутворенні та розвитку родючості ґрунту. Заходи з регулювання кількості та складу гумусу в ґрунті. Джерела мінеральних і органічних сполук у ґрунті. Вбирна здатність ґрунту. Поняття кислотності й лужності ґрунту. Класи ґрунтів, які виділяють на території України. Фактори ґрунтоутворення та їх вплив на поширення ґрунтів.

Рекомендована література:

1. Лопушняк В. І., Данилюк В. Б., Гаськевич О. Г., Лагуш Н. І. Агроґрунтознавство : навчальний посібник. Львів, 2016. 215 с.
2. Ґрунтознавство : підручник / за ред. професора І.І. Назаренка. К. : Вища освіта, 2004. 400 с.

Оцінювання вступного фахового випробування для здобуття освітнього ступеня «Бакалавр» на базі ОКР «Молодший спеціаліст», ОПС «Фаховий молодший бакалавр», ОС «Молодший бакалавр» проводиться за 200-бальною шкалою (від 100 до 200 балів):

- питання 1-2 оцінюються максимально по 10 балів кожне;
- питання 3-4 оцінюються максимально по 20 балів кожне;
- питання 5 оцінюються максимально у 40 балів.

За повну та правильну відповідь на всі запитання абітурієнт може набрати максимально 200 балів (за 200-бальною шкалою).

При цьому до участі в конкурсному відборі допускаються особи, які отримали за результатами вступного фахового випробування не менше 130 балів.

Критерії оцінювання відповідей на питання фахового вступного випробування:

- відповідь у 90-100% від кількості балів оцінюється, якщо вступник у повному обсязі розкрив зміст питання; здатен формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями; правильно розв'язав завдання;
- відповідь у 70-80% від кількості балів оцінюється, якщо вступник достатньо повно розкрив зміст відповіді, але при викладанні деяких аспектів не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки; правильно розв'язав завдання, але допустив незначні неточності;
- відповідь у 50-60% від кількості балів оцінюється, якщо вступник в цілому розкрив основний зміст питання, але без обґрунтування та аргументації,

допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки; завдання розв'язав не повністю;

- відповідь до 50% від кількості балів оцінюється, якщо вступник недостатньо розкрив зміст теоретичних питань і практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності; завдання розв'язав частково або неправильно.

Програму розглянуто на засіданні приймальної комісії ЛНАУ (протокол № 6 від 22.03.2021 р.)